

VŠE NEJLEPŠÍ V NOVÉM ROCE

Vážení a milí členové, příznivci a přátelé!

Jménem vedení Spolku pro zachování odkazu českého odboje Vám všem chceme poděkovat za projevenou přízeň v roce 100. výročí vzniku samostatného Československa. Děkujeme za Vaši podporu a také za vřelá vánoční i novoroční přání.

Ať nadcházející rok 2019 je pro nás všechny příznivý a pokojný. S přáním pevného zdraví...

Členové Republikového výboru Spolku

Z VÝROČNÍCH ČLENSKÝCH SCHŮZÍ

V závěru roku se na Kladně a ve Slaném sešli členové Spolku, aby se zúčastnili výročních členských schůzí. První schůze se uskutečnila 8.11. na Kladně. Schůzi předcházela jedna významná událost - vysazení Lípy republiky. Na náměstí Josefa Kindla, v místě zvaném Bresson jsme vysadili Lípu republiky, v těsné blízkosti pomníku obětem 2. světové války. U této příležitosti byl slavnostně vynesena prapor Svazu osvobozených politických vězňů po obětech nacismu. Všichni z přítomných ke stromu symbolicky přihodili připravenou zeminu na zasypaní. Po vysazení lípy jsme se přemístili na Sítňou do Hotelu Kladno, kde byla zahájena výroční členská schůze kladenské organizace. V rámci schůze bylo vybraným členům Spolku předáno ocenění v podobě Pamětní plakety 1918-2018 u příležitosti 100. výročí vzniku samostatného Československa. Poté předseda ZO seznámil členy s výroční zprávou, která obsahovala informace o členské základně, zprávu o činnosti a účasti na pietních a slavnostních

aktech v uplynulém roce a také průběžnou zprávu o hospodaření ZO Kladno. Členové byli seznámeni s vyhlášenou sbírkou na pořízení Zvonu T.G.M. Na závěr výroční schůze byla mezi členy vybrána na pořízení Zvonu dobrovolná částka 7.100,- Kč, která byla poukázána na sbírkový účet.

Ve Slaném se výroční členská schůze uskutečnila 24.11. setkáním členů na

Masarykově náměstí a položením věnce u sochy T.G.M. Poté se přítomní přesunuli do místního muzea, kde byla možnost prohlídky instalované výstavy „Pohledy z bojiště“, výstavy fotografií a korespondence z 1. světové války ze Slánska. Následně se členové sešli v sále muzea, kde byla výroční schůze zahájena. se členové Spolku zúčastnili. Také ve Slaném byla vybraným členům předána Pamětní plaketa 1918-2018. Předseda ZO Slaný seznámil členy s činností ZO v uplynulém roce, vyhodnotil jednotlivé akce, kterých se členové spolku zúčastnili. V obou případech, jak na Kladně, tak ve Slaném jsme minutou ticha uctili památku zemřelých členů, zejména pak zakládajícího člena Spolku, brigádního generála v.v. Pavla Vranského, dále pak bratra Zdeňka Malčánka z Nového Knína a také bratra Ing. Jiřího Schmieda ze Slaného.

Čest jejich památce!

JAK ŠEL MŮJ ČAS S 28. ŘÍJNEM

Když mě paní Gabriela Havlůvová oslovila, zda bych nenapsal pár řádek o tom, jak vnímám 28. říjen, řekl jsem jí – samozřejmě, žádný problém. Mýlil jsem se. Uvědomil jsem si totiž, jak se můj náhled na tento den za 72 let mého života měnil.

Samozřejmě jsem ho nevnímal nijak jako batole, ale ani coby žák základní školy. Datum 28. října byl totiž v letech 1953 až 1961 spojen se Dnem znárodnění a tak byl také slaven. Později se sice sem tam připomnělo jméno Masaryk a vznik samostatné Československé republiky, ale nijak se to nepřehánělo. Teprve koncem šedesátých let, let „oteplení a naděje“ se přeci jen rozpovídal i můj otec. Generál a později, po roce 1948 ostravský horník a posunovač na dráze v kladenských ocelárnách. To už jsem byl schopen pochopit, proč tak „pozdě“. Nechtěl mě vystavit problémům, kdyby ovlivňoval mé názory. Ale v těchto letech už jsme si povídali o Sokole, legiích.... Nikdy jsem neměl rád citáty – zejména proto, že jsem si žádné nezapamatoval - ale jeden, který jsem slyšel od svého táty, si pamatuji dodnes: „Bez

Sokola by nebylo legií a bez legií republiky“. Masaryk. Čas to a dlouho jsme si povídali o tom, jak obsah tohoto citátu formoval život a výchovu prvorepublikové generace, mladých lidí.

Mnozí z nich a mezi nimi i můj otec se pak se svými vzory po dvaceti letech zapojili do druhého odboje.

Možná jsem trochu odbočil od tématu, ale 28. říjen je pro mne dnes spojen nejen se samotným faktem stoletého výročí vzniku našeho státu, ale i s velkými jmény. Alois Rašín, Antonín Švehla, Jiří Stříbrný, František Soukup, Karel Kramář, Eduard Beneš, T.G. Masaryk. A také se jmény celé plejády důstojníků a generálů prvorepublikové armády. Byli to lidé jako my, se svými klady i nedostatky, ale jejich práce i osobní oběti pro naši novou republiku jsou nepochybnitelné.

Dnes se dívám kolem sebe a vidím, jak se naše republika změnila. Města jsou barevnější, čistější, všude se staví, opravují se silnice, lidem se daří dobře, nakupují, cestují, naše děti mají možnosti, o kterých se nám nepsalo a zdá se, že k pesimismu

není důvod. Myslím, že nebyla lepší doba v naší zemi, než kterou máme možnost nyní žít. Jen ta velká jména nám, myslím, trochu chybí. Při pohledu na naši současnou politickou scénu cítím rozpaky. Někdy si říkám, že naše děti možná jen těžko budou hledat své vzory. Škoda.

Ale dost toho pesimismu, nemám ho rád.

Letošní oslavy Dne vzniku republiky byly velkolepé. A já měl možnost, a děkuji za ni, zúčastnit se těchto oslav v Kladně. Nesmírně si vážím všech, kteří se v Kladně zasloužili o velmi důstojnou prezentaci osobností, které se v tom právě oslavovaném století zasloužily o toto krásné město. A je mi nesmírnou ctí, že můj otec je mezi nimi.

Text: Jaroslav Selner

PÉČE O VÁLEČNÉ HROBY

V samém závěru měsíce října jsem objevil v poštovní schránce dopis z Krajského úřadu Středočeského kraje. Po jeho otevření jsem zjistil, že se jedná o pozvánku na slavnostní předání Pamětních plaket Odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany za péči o válečné hroby.

Dne 21. listopadu 2018, jsem se v prostorech jednacího sálu krajského úřadu Středočeského kraje zúčastnil tohoto slavnostního okamžiku zúčastnil. Z rukou paní Jaro-slavy Pokorné Jermanové, hejtmanky Středočeského kraje a Ing. Imricha Vetráka z Odboru pro válečné veterány

Ministerstva obrany ČR jsem převzal Pamětní plaketu za péči o válečné hroby. Tím, kdo učinil návrh na udělení tohoto ocenění bylo Statutární město Kladno.

Rád bych proto poděkoval všem, kteří se podíleli na podání návrhu na ocenění a samozřejmě i Vám všem spolupracovníkům, členům Spolku i dalším dobrovolníkům, kteří se zcela nezištně účastní pracovních brigád. Pro mě osobně to pak je velká pocta obdržet tuto plaketu v roce 100. výročí, kdy si připomínáme založení samostatného Československa. Stejně tak je pro mě ctí, obdržet toto vyznamenání v měsíci, ve kterém jsme si připomínali padlé ve válečných konfliktech u pří-

ležitosti Dne válečných veteránů.

Věřím, že v příštím roce zorganizujeme opět několik pracovních brigád a já budu doufat, že toto ocenění, které právem náleží i vám, účastníkům těchto brigád vás nabije energií a společně nás bude motivovat k další péči o válečné hroby.

Text: Petr Hroník

Foto:

www.valecnehroby.army.cz/pece-o-valecne-hroby

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

uděluje pamětní plaketu
Péče o válečné hroby

Petru Hroníkovi

za celoživotní významný osobní podíl na péči, údržbě a úpravě
válečných hrobů z období 1. a 2. světové války v okolí
města Kladna

V Praze 21. listopadu 2018

ČINNOST ČESKÉHO SVAZU BOJOVNÍKŮ

Jaroslav Selner, člen Spolku pro zachování odkazu českého odboje

Ve středu 14. listopadu byla rozhodnutím členů základní organizace Českého svazu bojovníků za svobodu ukončena její dlouholetá činnost. Na důvody jsem se zeptal předsedy městské organizace Jaroslava Selnera.

Samozřejmě jako první se

nabízí otázka. Proč?

Již před dvěma roky jsme hovořili na členské schůzi o této možnosti. Na protest proti nehoráznému postupu při vyloučení dvou členů z našich řad Ústředním výborem ČSBS. To, co tehdy předvedl předseda ÚV plukovník Vodička a jeho kamarádi místopředsedové bylo minimálně neetické. Bez možnosti obhajoby, bez diskuze k bodu jednání byli vyloučeni z organizace paní Gabriela Havlůjová (Kladno) a Jiří Sucharda (Varnsdorf). Tehdejší místopředseda ústředního výboru, brigádní generál Pavel Vranský, hrdina od Tobruku, příslušník RAF, na protest proti tomuto vyloučení ukončil své členství a rezignoval na všechny funkce.

Dá se říct, že to byla první kapka, která přetekla?

Už tehdy to byl spíše litr. Ale pokusili jsme se to vydýchat s tím, že snad dojde k revizi. A místo toho přišla kauza prodeje dvou pater budovy Svazu v Legerově ulici. Dvě patra, bratru za sedm milionů. V destinaci, kde se za tuto cenu dá koupit jediný byt. A komu bylo prodáno? Kamarádovi

Richardu Opatovi, vlastníkově společnosti Auto Opat. A téměř osm set tisíc korun pak pan Vodička použil na nákup nového vozidla škoda Superb v plné výbavě. Samozřejmě, že ho používá i k soukromým účelům.

Nádoba definitivně přetekla, když Vodička vyznamenal známého „policejního bijce“ z roku 1989 Zdeňka Ondráčka svazovou medailí „Za vlast a za svobodu“.

Vaše výroční schůze tedy rozhodla o ukončení činnosti. A co dál?

Ano. Hlasování skončilo jednoznačně, ukončit činnost z důvodu ztráty naší důvěry ve správné vedení Svazu. Osm z devíti členů rezignovalo. Čtyři končí veškerou další činnost. Čtyři bývalí členové JUDr. Loydová, Mgr. Potměšil, Mgr. Jílková a já požádáme o přijetí do Spolku pro zachování odkazu českého odboje“. Budeme-li přijati, vytvoříme novou základní organizaci Spolku v našem dvojměstí. Poslední člen, pan plk. PhDr. Jícha se nevyjádřil s tím, že se ve věci neorientuje a činnost pana Vodičky je podle něj vnitřní záležitostí Svazu. Po-

V BRANDÝSE NAD LABEM UKONČENA!

kud se rozhodne zůstat členem ČSBS, bude muset přejít k jiné základní organizaci v okrese.

Můžete nám přiblížit činnost Spolku?

Spolek založilo pět občanů, kromě Pavla Vranského všichni ze zrušené kladenské organizace ČSBS. Co se týká organizačního členění, republikový výbor sídlí v Kladně a okresní výbory a základní organizace na příslušných teritoriích. Poslání Spolku je samozřejmě téměř totožné s tím, co prezentuje ve svých stanovách i ČSBS. To znamená udržování památky a paměti na hrdinství přeživších, obětí a bojovníků českého odboje. Rozdíl je v tom, že v čele Spolku jsou lidé úctyhodní. Bohužel, to se dle našeho názoru o současném vedení ČSBS říci nedá.

Je něco, co byste chtěl říci na závěr?

Já si myslím, že se sluší poděkovat. Všem, kteří se na práci naší organizace podíleli. Bylo jich mnoho. Dlouholetým předsedou byl generál Strankmüller, šéf naší kontra-

rozvědky ve Velké Británii, paní Nolčová, dcera generála Lišky, od které jsem měl tu čest převzít post předsedy. To bylo před patnácti lety, v době, kdy naše organizace čítala tři desítky členů. Vzhledem k vysokému věku mnozí bohužel odcházeli. Chtěl bych zdůraznit, že význam organizace nespočívá v počtu jejích členů, ale v odkazu lidí, které zastupuje a na které bychom neměli zapomenout. Tak jsem to cítil i já. Zastupoval jsem svého otce, který byl po válce jedním ze zakládajících členů Svazu protifašistických bojovníků.

Samozřejmě nemohu nepoděkovat dalšímu z těch, kteří už mezi námi bohužel nejsou. Je to pan plukovník Zalabák. Bez něj si těch dlouhých patnáct let práce vůbec nedovedu představit. Nikdy mu to nezapomenu.

A nakonec. Ať byl ve vedení města za ta dlouhá léta kdokoli, musím říci, že nám představitelé radnice vždy vycházeli vstříc v řešení našich požadavků a žádostí. I jim patří naše poděkování.

A já děkuji za rozhovor...

-red-

Foto vpravo:
generál Jaroslav Selner

Jaroslav Selner mladší, syn generálporučíka in memoriam Jaroslava Selnera, příslušníka Obrany národa, aktivního účastníka protinacistického odboje, velitele 3. československé samostatné brigády v SSSR, držitele mnoha válečných vyznamenání a v neposlední řadě také politického vězně komunistického režimu.

V současné chvíli, kdy je vydáván tento Zpravodaj probíhají ve vedení Spolku pro zachování odkazu českého odboje úkony k založení Základní organizace v Brandýse nad Labem. O založení nové Základní organizaci Vás budeme informovat v dalším čísle

PŘIPOMÍNKA PADLÝCH Z Kladenska

Dne 26. října 2018 proběhla připomínka 100let vzniku samostatného Československa na Kladně. Pořadatelství se v jubilejním roce ujalo Statutární město Kladno ve spolupráci s naším Spolkem odboje a tak kromě tradičního kladení věnců na náměstí Svobody u pomníku padlých jsme se účastnili i slavnostního předání čestného občanství in memoriam Františku Kouckému, námořníkovi z Hnidous, který byl v květnu 1918 popraven za plánovanou dezerci z Rakousko - Uherské armády. Ocenění z rukou tajemníka Magistrátu města Kladna Ing. Zdeňka Slepíčky převzala příbuzná - Regina Chládková v obřadní síni radnice. Čestnou stráž zabezpečila Sokolská župa Budečská a hudební doprovod námořnická kapela Matylda. Na náměstí Svobody pak pokračoval program pietním aktem, který zpěvem české a slovenské státní hymny důstojně doprovodil setkání členů Spolku pro zachování odkazu českého odboje, Československé obce legio-

nářské a dalších sympatizantů a zájemců o naši historii. Následovalo posezení pro 40 hostů v Restauraci Sleták, kde kromě jiného byla příležitost v klidu popovídat s pozvanými hosty - v první řadě s panem Jaroslavem Selnerem, synem slavného generála a kladenského rodáka, Jaroslava Selnera.

Dne 28.10.2018 jsme se zúčastnili na pozvání plk. Edvarda Stehlíka oficiálních oslav vzniku Československa v Praze.

A SLÁNSKA V PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE

Oslavy 100. výročí vzniku samostatného Československa ve Slaném proběhly již 25. října 2018. Tradiční průvod z Masarykova náměstí na slánské hřbitovy doprovodila kapela a rovněž žáci základní školy, kterou navštěvuje i syn předsedy ZO Slaný, Davida Makary. Bylo nám potěšením, že zástupci nejmladší generace se pietního aktu zúčastnili a rovněž pomohli s věnci. Vzpomínali jsme nejenom na československé legionáře, ale i na padlé naše vojáky z řad Rakousko - Uherské armády. Má závěr jsme společně s Davidem Makarou a jeho synem odnesli věnec i na hrob bývalého předsedy ZO Slaný, Ing. Jiřího Schmieda, na kterého vzpomínáme s láskou. Bohužel se pietního aktu nemohlo zúčastnit více našich členů, protože jim to nedovoloval zdravotní stav, či čá-

sové možnosti. Potěšila nás ale sestra Matylda Klapalová, která se svou sestrou alespoň symbolicky pozdravem z okna svého bytu podpořila nás v průvodu.

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ NA Kladně

Jako již každoročně jsme přijali pozvání na výročí Dne válečných veteránů, které pořádala Československá obec legionářská Kladno. V roce 2018, kdy jsme si připomínali 100 let od ukončení 1.světové války, se setkání neslo ve slavnostnějším duchu. Sokolská župa Budečská v čele se starostou, Miroslavem Davidem a dalšími příslušníky Věrné gardy stáli čestnou stráž s prapory u pomníku na nám. Svobody a o kulturní program se postarali studenti nedaleké Střední odborné školy z nám. E. Beneše. Po pietním aktu a zapálení speciálně vyrobených svíček ke 100. výročí konce 1.světové války od ČsOL se většina účastníků přesunula do Restaurace Slefák, kde na pozvání tehdejšího primátora Mgr. Milana Volfa poobědvali a popovídali zejména pozůstalí po obětech a hrdinech obou válek.

Text a foto: G. Havlůjová

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ VE SLANÉM

Oproti Kladnu se ve Slaném na Den válečných veteránů odhalovala pamětní deska. Akci zorganizovala Společnost patriotů Slaného. Pamětní deska je věnovaná památce všech padlých a zemřelých ze Slaného, kteří v letech 1914—1918 sloužili v řadách C. a K. armády. Zcela ojedinělým zážitkem celé akce byla instalace největší české vlajky na protějším domě. Vlajka má neuvěřitelné rozměry 18 x 12 metrů a byla zapůjčena z muzea kuriozit v Pelhřimově.

Pietního aktu se zúčastnil místopředsedové Spolku a předseda ZO Slaný D. Makara v rámci pietního aktu položil u pamětní desky květiny.

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ VE SLANÉM

STROM SVOBODY A DEMOKRACIE V JIČÍNĚ

Základní organizace v Jičíně se zúčastnila, tak jako každoročně, pietního aktu k mezinárodnímu dni veteránů u malého pomníku věnovaného obětem obou světových válek. Slavnostní shromáždění oživila skupina kadetů z Komitétu pro udržování památek z války 1866, kteří nastoupili v rakouských uniformách s puškami a za zvuku bubnu. Dva z nich se pak postavili, jako čestná stráž, k památníku.

Po krátkém proslovu starosty města Jičína pana JUDr. Jana Malého byla předána pamětní plaketa našeho Spolku bratru Ing. Anatolu Kopistovi, u příležitosti

stoletého výročí republiky 1918 – 2018.

Následoval krátký projev bratra Viléma Hofmana. Následně se přistoupilo k slavnostnímu přisypání zeminy ke Stromu svobody a demokracie, který zakoupila naše základní organizace.

Poté se shromáždění odebrali ke společnému hrobu vojáků zemřelých v jičínském lazaretu v posledních letech první světové války a navštívili také hrob št. prap. i.m. Ivo Klusáka, který zahynul v Afghánistánu v červenci 2014.

Vilém Hofman, člen ZO Jičín

Foto br. Břetislav Mizera

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ V JIČÍNĚ

Díky Centra české historie jsme se i v letošním roce předzásobili dostatečným počtem Vlčích máků, symbolu Dne válečných veteránů. Přítomným studentům a žákům předal tyto máky bratr Břetislav Mizera.

Vysazení Stromu svobody a demokracie a Dne válečných veteránů se v Jičíně zúčastnilo několik desítek občanů.

Pamětní plaketu 1918-2018 obdržel také místopředseda Základní organizace v Jičíně, br. Ing. Anatol Kopista. Blahopřejeme!

PŘES DVA KONTINENTY PO SEDMI MOŘÍCH

23. transport čs. legií, loď 'President Grant', Vladivostok - velitel: plk. Všeňka, složení: 6. pluk, 2. pluk lehkého dělostřelectva, nemocnice č.4, úřady vojenské správy, štáb čsl. Vojska, celkem cca 5200 osob

V říjnu roku 1920 přistála v Terstu zaoceánská loď „President Grant“. Jistě neohromila někoho, kdo vyrostl u moře – pro lidi, které přivezla, to byl zdroj nekončících objevů, obdivu k důmyslu jejich stavitelů i posádky. Byli to totiž suchozemci, kteří se teď po dvou letech od konce první světové války vraceli do vlasti.

President Grant vezl z Vladivostoku poslední transport vojáků československých legií, jak se octli na Dálném Východě? To je velice složitá historie. Původně to byla snaha jak dostat na západní frontu vycvičené a zkušené vojsko. Ruská fronta se rozpadla. Čechoslováci přes svoji statečnost i bojové zkušenosti nemohli na ohromné rozsáhlé Rusi proti nepříteli sami obstát. Ve Francii by byli vítanou a platnou pomo-

cí vyčerpaným spojencům. Cesta na západ byla uzavřena. Obrátili se proto na východ s nadějí, že transport bude snadný, zdržovaný jen ohromnými vzdálenostmi. Ocitli se však v samém středu vysoké politické hry. Tahali se o ně obě strany, „Rudí“ je chtěli získat pro věc světové revoluce. „Bílí“ v nich viděli spasitele matičky Rusi proti bolševikům. Všechny intriky vedly k tomu, že z legií se stala samostatná moc se svoji správou, poštou, penězi, tiskem i osvětovou službou. Pro svoji obranu museli znovu sáhnout ke zbraním, které měli podle úmluvy s bolševiky odevzdat za volný průjezd. Každý z vlaků se stal samostatnou jednotkou. Pozornost budily vlaky legionářů i výzdobou vagonů – těplušek, v nichž se posádky doslova předháněli. Samo budování na Rusi bylo obtížné.

Z nejrůznějších důvodů bylo odesílání zajatců, kteří se do legií hlásili, carskou a později prozatímní revoluční vládou zdržováno. Přesto cestu na východ nastoupil už armádní sbor. Po několika bitvách s nepřítelem, postupujícím bez odporu, se mužstvo odpoutalo a nastoupilo dlouhou cestu. Vliv propagandy z obou stran nemohl zůstat bez vlivu, ale svedl jen jednotlivce, jádro sboru zůstalo pevné. Cesta nebyla snadná. Nebyly lokomotivy, nebyly vagony, mnohde se museli probíjet. Někde byli jako osvoboditelé, jindy je považovali za interveny. Jednou z částí sboru byl pluk Prokopa Velikého. V jehož řadách sloužil muž, který bude našim hrdinou, rodák z Roudnice, po základní škole nastoupil jako praktikant u stavební firmy. Stavitel poznal mimořádné vlohy pro „stavařinu“ a chtěl ho poslat studovat na stavební

PŘES DVA KONTINENTY PO SEDMI MOŘÍCH

školu. Mimo toho se však ocitl v nenáviděné uniformě a brzy na frontě. Hned v první bitvě byl zajat nepřítelem - Rusy. Dlouhý čas žil trpkým životem válečného zajatce, málem zemřel na kurděje, až se dostal do legií. Velitelé objevili jeho organizační schopnosti. Stal se součástí administrativy 4. pluku na magistrále to nebyl žádný teplý důlek, vedle psacího stolu stála puška a do boje chodil s ostatními. V jedné šarvátce s bolševiky byl raněn. Penza, Sytžán, Čeljabinsk, Omsk, Krasnojarsk, Irkutsk, Čína, Charbin, Vladivostok. To byly korálky na předlouhé stužce cesty. Mezi nimi dva roky života – i smrti. Více jak čtyři sta jich leží u některých z míst bez naděje, že jejich kosti kdy spočinou v rodné zemi. Konečně cíl cesty Vladivostok. Vypravují se tam transporty do vlasti. Amerika poskytne lodi. O „lidskou“ stránku se postará YMCA. Prvotní posměch nad dětinskou akcí vystřídá obdiv jejich dobrovolné činnosti. Brzy je „strýček“ jak se říká vedoucí skupině pracovníků YMCA, která zvládne stezky a potíže přeplněné lodi lépe než rozkazy velitelů. Náš hrdina teď už

desátník se stává svými zkušenostmi a organizačními schopnostmi nepostradatelným při sestavování a nalodování transportů. Není tedy divu, že do vlasti odplouvá poslední lodí kolem Asie, Suezem do Terstu. Pluk Prokopa Velikého dostal jako posádkové město Hradec Králové. Brzy jeho „bráškové“ demobilizováni se rozcházejí do svých domovů. Republika se potýká s dědictvím po c. k. monarchii. Rozvrácené a rozkradené hospodářství nelze za dva roky dát do pořádku. Náš hrdina se marně uchází o práci. Nepomáhají ani známosti otce, starosta rodné obce. Až po dvou letech republika vyhrazuje některá místa ve státní správě legionářům. S rozsáhlými organizačními schopnostmi a administrativními zkušenostmi nastupuje jako berní vykonavatel exekutor. Určitě má na víc. Svoji funkci hrozící konflikty na každém kroku koná citlivě, s porozuměním pro lidskou bídu bez střetů. Jak v Kouřimi, tak později v národnostně smíšených Prachaticích. Odtud po Mnichovu v šibeniční lhůtě musí odejít s celou rodinou, se čtyřmi malými dětmi. Nebylo toho však dost. Jako legionář byl nucen ze státní služby ode-

jít. Rodinu živil prací svých rukou. To bylo už v Unhošti, kde pracoval u berního úřadu do vyhazovu. Dojemné je číst korespondenci „brášků“. Psali si do vysokého věku. Všichni toužili podívat se ještě jednou v životě do míst svého mládí. Nesli v sobě Rusko. Lecos psali rusky. Aby ušetřili svoje „suprugy“ zbytečných informací a nebudili jejich zvědavost. Náš hrdina si z Ruska přivezl knihu „Něvu“ ve které často četl a nikdy ruštinu nezapomněl. V roce 1945 byl v podezření, že utekl z Ruska. Prvorozené dceři přivezl jméno Naděžda, byl to můj otec.

President Grant. Poslední transport legionářů. Odjezd z Vladivostoku 24. 8. 1920. Délka lodi 150 m, šíře 24 m, ponor 9 m, výška nad mořem 11 m, posádka 365 lidí, vezla 5.200 lidí, 200 vagonů uhlí, rychlost 12 uzlů za hodinu.

Text: Naděžda Stejskalová, členka ZO Kladno

O BILANCOVÁNÍ NA KONCI ROKU

Nacházíme se již relativně v klidném novoročním období. Všechny velké akce spojené se stým výročím vzniku samostatného Československa i výroční členské schůze jsou již za námi a tak jsme oslovili samém závěru roku 2018 Petra Hroníka, místopředsedu Spolku a předsedu kladenské základní organizace Spolku o zodpovězení pár dotazů.

Jak se cítíte v závěru roku, ve kterém jsme si připomínali 100 let vzniku Československa?

Upřímně... jsem rád, že je to všechno za námi. Letošní jubilejní rok jsme si připomínali na mnoha místech, počet akcí, kterých se zúčastnili členové Spolku v roce 2018 jdou do desítek. Stoleté oslavy jsme symbolicky zahájili hned v březnu v Lánech u hrobu prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Každoročně, po několik let, se účastníme této akce, kterou organizuje lánské Muzeum T.G. Masaryka. Den s T.G.M. je organizován u příležitosti výročí jeho narození. A co se týká kladenské organizace, tak za zakončení těchto oslav lze považovat vysazení Lípa republiky na Bressoně,

po níž následovala výroční členská schůze.

Bylo náročné organizovat jednotlivé akce?

Mnoho akcí, které každoročně připomínáme, se opakuje a zajištění takové akce po organizační stránce již není tak náročné. Oproti tomu organizace akcí v souvislosti s připomínáním stého výročí vzniku Československa byla velmi náročná. Bezesporu největší zásluhu na hladném průběhu těchto akcí, nejen za náš Spolek, ale za město Kladno jako takové, měla Gábina Havlůjová, která má na magistrátu města Kladna na starosti spolkový život v Kladně.

Jak jste na tom s financováním Spolku? Zvládáte činnost bez dotační podpory státu?

Musíme, tedy musíme zvládat činnost Spolku bez dotací. Samozřejmě, že finance jsou potřebné, díky nim bychom zvládli zorganizovat a zabezpečit mnohem více akcí a projektů. Nicméně náš spolek je příkladem toho, že když neobdržíme dotaci, tak se nepoložíme. Vše co konáme, činíme bez nároku na mzdu, nebo jakoukoliv finanční odměnu. Velmi si vážím všech 67 poslanců a

poslankyň sněmovny Parlamentu České republiky, kteří hlasovali pro návrh poslanců Jany Černochové, Pavla Žáčka a Jakuba Jandy. Díky jejich návrhu měla být dotace ČSBS rovným dílem rozdělena mezi ostatní spolky. Parlamentní většina (díky poslancům ANO, KSČM, SPD) však rozhodla jinak. Pan Vodička tak i v letošním roce získá státní dotaci ve výši 6,3 milionu korun, přestože jednotlivá města a kraje již po několik let ruší spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu a pietní akty si raději organizují samostatně města a obce, případně spolupracují s jinými spolky. Já bych ale rád zde zmínil významnou finanční podporu od Statutárního města Kladna, Středočeského kraje a města Jičína, díky níž jsme v loňském roce zajistili řadu významných akcí a já bych prostřednictvím tohoto rozhovoru vyjádřil za vše velké poděkování.

Prosinec je obdobím, kdy děláme různá předsevzetí či bilancujeme svou dosavadní činnost. Je tomu tak i u vás?

Ano i ne. Spíš než předsevzetí jsem bilancoval nad mým dalším členstvím. Nikoliv však ve Spolku pro zachování odkazu

S MÍSTOPŘEDSEDOU SPOLKU

českého odboje, ale v kladenské jednotě Československé obce legionářské. Z mé strany se jednalo vlastně o dlouhodobé bilancování. V podstatě přes rok jsem si říkal všechna pro a proti. Nakonec jsem se rozhodl pro ukončení členství.

Nakonec jste se rozhodl pro ukončení členství? Podělíte se s námi o důvody?

V případě mého rozhodnutí ukončit členství se jednalo v zásadě o souběh hned několika důvodů. Vše začalo na počátku letošního roku, kdy na facebookových a webových stránkách Deníku Legie, které provozovala Československá obec legionářská, docházelo k uveřejňování zcela nevyvážených příspěvků a ovlivňování čtenářů. Za velmi nešťastné jsem považoval zcela jednostranné sdílení obsahu Parlamentních listů, periodika, které je všeobecně vnímáno a považováno za jeden z nejvlivnějších dezinformačních webů. Dalším důvodem je pro mě zcela nepřijatelné zjištění, že v obci legionářské může působit osoba, která je úzce spojena s komunistickou státní bezpečností. Naproti tomu se mi zdá velmi úsměv-

né, že nás řadové členy, generálně mladší, legionářská obec před vlastním přijetím lustrovala téměř rok, než jsme obdrželi členský průkaz.

A konečně posledním důvodem k odchodu je činnost domovské jednoty. V celorepublikovém a dalo by se říct, že i v celoevropském měřítku patří kladenská jednota mezi jednoty nejaktivnější, alespoň co se týká účasti. Je obdivuhodné, kolik akcí, nejen u nás, ale i v zahraničí se představitelé kladenské jednoty účastní. Členové jednoty se pak celoročně účastní celé řady pietních aktů, konferencí a slavností po celém Česku. Mě osobně však chybí především akce v Kladně a kladenském regionu. Samozřejmě, že takové akce jsou, ale ve valné většině se jedná o akce, které se konají ve všední den a takových se bohužel z pracovních důvodů nemohu zúčastnit. A být jen členem spolku, který jednou za rok zaplatí členské příspěvky mě osobně neuspokojuje...

Takže jste byl vlastně členem dvou organizací. Je běžné takové několikanásobné členství?

Ano, bohužel. V posledních letech se stalo poměrně běžnou

praxí, že členové různých spolků místo toho, aby vzájemně spolupracovali a přitom hájili „barvy“ svého spolku, vstupují navzájem do spolků, mají dva, tři, někdy i čtyři členské průkazy a vzájemně si tak rozšiřují členskou základnu. Osobně si myslím, že se jedná o velmi špatnou politiku a nepochopení spolkového spolupráce.

Co byste doporučil takovým členům?

Jednoduchou věc... aby se rozhodli jen pro jedno členství. To říkám s vědomím, že možná tímto doporučením přijde o několik členů i náš Spolek. Jsem přesvědčen o tom, že spolupráce s jiným spolkem by měla být založena například na organizaci společných akcí a nikoliv na společném a vzájemném členství.

Děkujeme za poskytnutý rozhovor!

Petr Hroník, předseda Základní organizace Kladno, zakládající člen Spolku pro zachování odkazu českého odboje. Do roku 2016 předseda kladenské základní organizace ČSBS a místopředseda okresního výboru ČSBS.

MILUŠKA HAVLŮJOVÁ A MÍŠA VIDLÁKOVÁ

V závěru roku 2018 jsem měla tu nezapomenutelnou příležitost účastnit se dvou besed se studenty společně s Miluškou Havlůjovou (*1929). První beseda byla pro ZŠ Montessori Kladno a byla koncipována dle domluvy s paní učitelkami jako dvojbeseda - nejprve vyprávěla Miluška Havlůjová osud svůj a rodiny se zaměřením na 50. léta. Poté jsem navázala s příběhem já a to osudem generála Sergeje Vojcechovského a svou cestou na Sibiř k jeho hrobu. Žáci druhého stupně byli velice pozorní a rovněž jejich dotazy byly k tématu a věcné. Na závěr nás dojaly rovněž paní učitelky, které zasáhlo naše vyprávění. Mě osobně velice potěšilo, že paní učitelka E. Cha-

loupková, která vyprávěla o tom, jak náhodou objevila pomník v lese v Kladně - Krnčí a z informační tabule zjistila, že je v naší péči.

Další příležitost vyslechnout příběh a pocity Milušky Havlůjové nastal dne 27.11.2018 na Sportovním gymnasiu v Kladně, kde společně se svou přítelkyní RNDr. Michaelou Vidlákovou vyprávěly jak a kde se seznámily a rovněž o svých životních osudech. I když nyní jen píši a na vzácné setkání vzpomínám, mrazí mě a buší srdce. Dámy se sešly v jedné posluchárně před studenty přesně v den 65. výročí od soudu, který tenkrát Milušku poslal na 5let do vězení, byť měla doma dvouletého synka.

Míša Vidláková (roz. Lauschetová, *1936) v té době jako 16 děvče byla uvězněna za pokus o ilegální překročení hranic (v roce 1953 rodina plánovala emigraci do Izraele). Míša, která jako dítě přežila Terezínské ghetto, strávila několik měsíců v komunistickém vězení a její matka byla na cele s Miluškou. Vzhledem k tomu, že byla nezletilá, dostávala některé jídlo na přilepšenou - o to se dělila s ženami ve vedlejší cele (Miluškou a maminkou). Naslouchala jsem jejich vzájemně se doplňujícímu vyprávění a opět si uvědomila, jak silné a statečné obě ženy jsou a s jakým nadhledem a pokorou vypráví. Odměnou oběma pamětnicím byl nejenom absolutně tichá posluchárna a násled-

PŘÁTELSTVÍ Z 50. LET

ný potlesk, ale zejména skvělé dotazy, které následovaly. Studenti se ptali velice poučně, ale hlavně - své otázky vztáhli i k současné situaci a tak ženy odpovídaly například na dotaz, jak vnímají současné politické vedení na-

šeho státu a konkrétní dotazy následovaly. Byly to pro mě nezapomenutelné a velice poučné chvíle. Snažila jsem se zapamatovat každé slovo, každou myšlenku, kterých se nám snažily předat maximum.

Děkuji oběma kladenským

školám za uspořádání skvělého programu pro studenty a věřím, že události, které následovaly po roce 1948 nebudou zapomenuty.

Text: G. Havlůjová

POZVÁNKA NA JEDNODENNÍ ZÁJEZD

KAM?

ZAHAN - POLSKO, ZVEME VÁS K ÚČASTI NA JEDNODENNÍ ZÁJEZD, KDE SI SPOLEČNĚ PŘIPOMENEME 75. VÝROČÍ TZV. VELKÉHO ÚTĚKU SPOJENECKÝCH LETCŮ Z NĚMECKÉHO ZAJATECKÉHO TÁBORA STALAG LUFT III.

KDY? DNE 24.BŘEZNA 2019

JAK? AUTOBUSOVOU DOPRAVOU

TRASA? Kladno - Praha - Zahan

ODJEZD Z KLADNA A PRAHY SE USKUTEČNÍ V BRZKÝCH RANNÍCH HODINÁCH (NÁSTUPNÍ MÍSTA A ČASY BUDOU UPŘESNĚNY)

V PŘÍPADĚ ZÁJMU SE NAHLASTE NA EMAILU [INFO@SPOLEKODBOJE.CZ](mailto:info@spolekodboje.cz) NEBO NA TELEFONNÍM ČÍSLE 720 237 044

PŘÍBĚH VILÉMA DOSTALA

Pokračování z minulého čísla.

Barnaul (azbukou) 25/10 1914 - 12/10 1914

všichni dostávají telegramy z domova, jen já nic. Teď je tu skoro jen slovanské mužstvo. Většinu, tj. Maďary a Němce odpravili do Krasnojarska. Já už nejsem v malém pokojíku, ale zase mne přestěhovali do kasárenské budovy, kde teď všichni jsme ubytováni. Máme pěkný prostorný pokoj, ve kterém je nás 8 Čechů důstojníků. Zle nám zde nebude. Gáži bereme 50 rublů na měsíc. Koupil jsem si kožešinovou čepici a beraní kožich za 15 rublů. Nosím kaloše, bez nich není často možné vyjít. Zde platíme za telegram do Rakouska za jedno slovo 20 kopejek (tj. asi jako u nás 50 hal.) Dle zpráv v novinách je u nás doma velmi draho.

Barnaul(azbukou) 29/10 1914 - 16/10 1914

jsem stále bez zpráv z domova. Dostal jsem telegram z Petrohradu od p. Brabce, co by mi měl koupit z teplých věcí. Čert vezmi teplé věci, když nevím nic o vás. Je zde už zima, teplota kolem - 17°C.

Barnaul (azb) 6 /11 1914 - 24 /10 1914

Nedochází pošta ani telegramy z Prahy (také další dva důstojníci nedostávají). Z jiných měst dostávají. Popros někoho z rodiny, aby zajel do Vídně u Červeného kříže, adresa:

Hilfs und Anskunftsstelle vom Rothen Kreuze, Wien I., Jasomirgottstrasse No 16.

Barnaul 9/11 1914 (ruské razítko: Vojen. cen. V.F.Torobskij)

Slavný den, dostal jsem první psaníčko. Skoro čtvrt roku jsem o vás nic nevěděl. Psaní má datum 20. října, nešlo tedy ani 3 neděle. Píšeš, že je to 6. dopis, který mi do Ruska posíláš. Těším se na tvoji fotografii. Také jsem dostal dopis od Brabců, a podle toho soudím, že jste dostali mnohé mé dopisy. Teplota venku kolísá, včera – 5°R, dne – 10°R.

(pak následuje 5 řádků cenzurou úplně zaškrtnutých)

Barnaul 6/11 /ruského času/

(dopis do Petrohradu A. Brabcovi , psaný rusky)

Včera jsem dostal 200 rublů, které jste mi telegraficky poslal. Velmi Vám děkuji za

ČTENÍ NA POKRAČOVÁNÍ

peníze i za váš dopis a všechnu práci pro mne. Tady v Barnaulu je konečně možné dobře žít. Zajetí jsou zde téměř jen Slované, Němce a Maďary odeslali do Chabarovska a Vladivostoku. Zima zde bude docela přijatelná, nevanou větry a svítí slunce. Koupil jsem si teplé prádlo, ale když nebudou mrazy větší než -30° nebudu ho potřebovat. Dostal jsem dopisy od své ženy, matinky a bratra Polji a jsou všichni zdraví. Bratři Polja a Karel byli u rekrutského odvodu, museli všichni muži od 18 do 36 let. Myslím, že Polju, jako ředitele banky nevezmou. Omlouvám se, ale mám ještě jednu prosbu. Je zde jeden důstojník Čech, akademický malíř, potřeboval by olejové barvy, ty zde není možné koupit. Kdybyste je mohl v Petrohradě koupit a poslat, byl bych vám velice vděčný. /Pozn.: V rodině Dostalových bylo obvyklé, že některá jména „porušovali“, byli všichni silně „slavjano- a rusofilní“ (Polja = Poldík, Leopold).

Barnaul 11/12 1914

Zde se leďacos za poslední dny změnilo. Přijeli noví důstojníci Slované, takže nás je tu nyní přes sto. Mezi příšlými také několik Čechů. Mezi příšlými je též jeden poručík od landvéru, který byl současně se mnou jako dobrovolník ve Štýrském Hradci. Myslel jsem, že už ti nebudu moci psát dopisy- přišel nářez, že je dovoleno psát jen lístky, jelikož u cenzury není možno ohromný docházející materiál zpracovávat. Nářez platí však jen pro mužstvo. Na dvoře našich kasáren stále ještě viděti masy novobranců, zítra snad odvody skončí. A to jsou odvody normální, lidí 21 letých. Ovšem současně jdou i zdejší landšturmáci. Jaká je to ještě nevyčerpaná zásoba lidí. Vzpomínám, jak u nás asi dopadají odvody pro Karlouše a Poldíka. Včera večer jeden z ruských starých vojáků, jenž sloužil v Port Arturu v japonské válce a teď je u nás pro nalévání petroleje a podobné, přinesl balalajku, ruský to národní nástroj a hrál nám i zpíval maloruské písně. Rád jsem je poslouchal, jsou tak prosté, měkké a roztoužené. Zpíval jsem s ním a vzpomínal co doma.

Barnaul 12/11 1914 (v rohu velké červené „C“)

Dostal jsem dvě psaní. Od Olgy a Poldíka. Z Olžina dopisu jsem se dozvěděl, že Dolfa je nadporučík. O Karloušovi a Poldíkovi mi napište. O Vendovi nevím nic, myslím, že asi v době vypovězení války byl ještě v Paříži a že ho do Rakouska nepustili. Byl by v tom případě jako civilní zajatec ve Francii. V kasárnech v pokoji je

PŘÍBĚH VILÉMA DOSTALA

nás dohromady 9 , vesměs Češi a dobře se snášíme. Také trochu práce nám dali: péči o naše vojáky, jichž je tu asi 6000. Jsou rozděleni na kompanie jako u nás doma a každé stojí potom v čele jeden rakouský důstojník. Já mám na starosti dokonce celý batalion. Moc práce s tím nemám, jen o hospodářství, čistotu a pořádek je třeba dbát. Ráno chodím na procházku do města nebo za město. Zprávy o válce čtu denně ve zdejším časopise Žizň Altag (azb), o tom však, jak je u nás v Čechách nevím ničeho. Živobyť je tu laciné. Funt, tj. asi naše libra hovězího masa zadního stojí 16 kopejek, předního asi 12 kopejek, máslo 40 kopejek, bramborů asi 1 kopejka, 1 vejce 2 kopejky. Látky a všechny věci vůbec dovážené z Ruska evropského neb cizích zemí jsou ovšem zase dražší než u nás. Obědvám v kasárnách v důstojnické restauraci za 40 kopejek, k večeři si koupím všelicos.

Různé pohledy „ Barnaul“ Všechny dopisy, lístky i pohlednice mají několik různých razítek. Kromě poštovního, také : Petrogradskaja vojennaja cenzura (elipsovité) a kulaté: Uprostřed je ZENS. a kolem Österreich und Ungarn gesellschaf-ten von Roten Kreuz . Dále: Vojennyj cenzor g. Omska Kukne a další velké kulaté : G.U.R.O.Kr. i vojennoplennych (uprostřed červený kříž) Také 2 telegramy se stejným německým textem: Varum keine Nachricht alle offizire haben schon Telegramme ich nichts Grüsse Vilem.

Barnaul 8/11 1914 . Mám od tebe dvě psaníčka. Dostal jsem podobiznu tvoji a Mišunky (lístek dat. 28.října). Dnes také psaní od matinky, Poldy a Háni. Ptají se, není-li zde nadporučík Křeček, muž Mařky Karlíkovíc. Zde není ani nebyl mezi těmi, kteří byli přemístěni. Včera dostal jsem od p. Brabce 200 rublů. Zdalipak jsou v Praze také ruští zajatci? Na Moravě jsou v Olomouci. Napiš, zdali správně dostáváš od vojenského eráru sustentaci a příbytečné dle předpisů, jež jsem ti z Lublaně poslal.

Pokračování v dalším čísle.

Náměty a příspěvky do zpravodaje lze zasílat e-mailem info@spolekodboje.cz

Korespondenční adresa:
Nám. Starosty Pavla 44
272 01 Kladno

Telefon: 720237044
E-mail: hronik@spolekodboje.cz
Zpravodaj pro vás připravil a
graficky upravil Petr Hroník

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Boris Mašek (75)
Olga Mauleová (93)
Irena Víchová (65)

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

Účelem spolku je udržování památky a paměti na hrdinství přeživších, obětí a bojovníků českého odboje, jakož i dalších osob aktivně vystupujících proti všem formám totalit a diktatur. Zachování odkazu boje za samostatnost a svobodu České republiky ve smyslu demokratických a humanitních zásad zakladatelů našeho státu.

Naše webové prezentace

WEB

<http://spolekodboje.cz>

TWITTER

<https://twitter.com/spolekodboje>

INSTAGRAM

<https://www.instagram.com/spolekodboje/>

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/spolekodboje/>

SPOLEK PRO ZACHOVÁNÍ ODKAZU ČESKÉHO ODBOJE

VEŘEJNÁ SBÍRKA

vyhlášena dne 14.9.2018 v den
81. výročí od úmrtí prezidenta
T.G.Masaryka.

ZVON T.G.M.

transparentní účet vedený u Fio Bank

200 147 4514/2010